

Lejlighed vil indlade mig paa at besvare alle mulige og umulige Spørgsmaal, som det ærede Medlem kan stille for at komme bort fra det, der er Kærnen i den Sag, man diskuterer. Jeg har lovet at besvare de i Gaar stillede Spørgsmaal, og det skal jeg hermed gøre. Det bliver vist nødvendigt, at jeg læser Spørgsmaalene op enkeltvis og besvarer dem hvert for sig.

Det første Spørgsmaal lyder saaledes: Anser det ærede Medlem det for moralsk tilladeligt at sælge en Ting til en Værdi langt over, hvad man ved den er værd? Dertil vil jeg sige: I Almindelighed ikke. Men der gives visse Tilfælde . . . (*Vilhelm Rasmussen*: Ja, hvor man kan tjene voldsomt meget!) . . . Ja, vær bare ganske rolig, De kan vel afvente Begrundelsen. Der er visse Tilfælde, hvor Brugsværdien og Handelsværdien er højst forskellige. Lad mig tage et Eksempel, lad mig tage en Landejendom; for deres Vedkommende kender jeg saa nogenlunde, hvordan Handelen foregaar, skønt jeg ikke selv har foretaget ret mange saadanne Handeler. Der kan der være Tilfælde, hvor Handelsværdien og Brugsværdien er højst forskellige. Lad mig sige, at en saadan Ejendom i Henhold til det, den kan forrente, er f. Eks. 40 000 Kr. værd, medens den i Handel og Vandel maaske vilde koste 50 000 Kr. Hvis nu en Mand solgte denne Ejendom, idet han maaske ønskede at købe en anden, er det da umoralsk, at han tager 50 000 Kr., eller skal han lade det bero ved de 40 000 Kr.? Følgen heraf vilde jo være, at naar han sælger Gaarden, faar han kun 40 000 Kr., medens han maaske maa give 50 000 Kr. for en anden af samme Slags. Følgelig mister han 10 000 Kr., fordi han holder sig til den virkelige Værdi og ikke til Handelsværdien. Hvis det ærede Medlem havde en Grund eller en Villa, som han ønskede at sælge for at kunne købe en Villa et andet Sted, og kan se, at den første i Brugsværdi, i Lejeindtægt, er mindre værd end i Handelsværdi, vilde det ærede Medlem da sælge til Brugsværdien, eller vilde han ikke tage Handelsværdien, naar han samtidig paa en anden Plads skulde give Handelsværdien? Vi kan ogsaa tage et Eksempel med en Bankaktie. Hvis det ærede Medlem i de Dage, da Direktør Cold udstedte sin Erklæring, havde haft en Aktie i Landmandsbanken, som han ønskede at sælge, fordi han skulde bruge en Sum Penge, vilde han saa i Henhold til sine Teorier sige: Nu ønsker jeg at sælge denne Aktie, men da Direktøren

siger, at den kun er 205 værd, vil jeg ikke have mere for den. Det maatte det ærede Medlem efter sine egne Teorier sige, skønt en saadan Aktie i de Dage handlede til 350 eller deromkring. Hvis det ærede Medlem saa om kort Tid vilde have en Aktie igen, tror han saa, han fik den til 205? Jeg er tilbøjelig til at tro, at han maatte give 350, og saa vilde han snart se, at det var ikke nogen fordelagtig Forretning for ham at sælge til Brugsværdien og købe til Handelsværdien. Følgen vilde nemlig blot være, at den Vekslerer, det ærede Medlem skulde handle med, vilde stryge Fortjenesten, for han vilde ikke sælge den paagældende Aktie til dens indre Værdi, men til dens Handelsværdi, det kan det ærede Medlem være overbevist om. Jeg tror, at hvis det ærede Medlem vilde bære sig saadan ad, som jeg her har skildret i Henhold til hans egen Teori, vilde han derved bekræfte det gamle Ord, at naar Tosser kommer til Marked, faar Kræmmeren Penge.

Det andet Spørgsmaal lyder saaledes: Billiger det ærede Medlem, at en Direktør i et Aktieselskab med høj Gage og 250 000 Kr. i Tantième tillige skaffer sig stor Fortjeneste ved Spekulation i sit eget Selskabs Aktier? Det synes her for det ærede Medlem at gøre en Forskel, om vedkommende har en høj eller lille Gage eller Tantième. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem finder det moralsk forsvarligt, hvis vedkommende kun har 100 000 Kr. i Tantième? For mig er der aldeles ingen Forskel; enten vedkommende har meget eller lidt i Gage og Tantième, stiller Forholdet sig for mig akkurat ens, de er for mig ligestillede overfor den moralske Lov. Men jeg bedømmer det ikke ud fra, om de handler med deres egne Aktier, men om de misbruger deres Stilling, og jeg siger, at hvis en Mand med en lille Gage og en lille Tantième misbruger sin Stilling til Skade for Samfundet og for Selskabet og til egen Fordel, saa er det umoralsk, men hvis han ikke gør det, er det ikke umoralsk i og for sig. (*Vilhelm Rasmussen*: Gør han ikke det altid?). Jeg er ikke saa kendt med de Folk, men det kan være, at det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har et saadant Kendskab til dem, at han kan sige, om de i alle Tilfælde gør det. Det kender jeg selvfølgelig ikke. Men der er altsaa stillet det Spørgsmaal, og nu har jeg svaret paa det.

Det tredje Spørgsmaal lyder saaledes: Vilde det ærede Medlem ogsaa have kaldt det en Komædie, dersom Venstrepressen havde faaet oplyst og faaet konstateret, at